

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Tomáše Zubka v právní věci žalobce: **P. M.**, zastoupeného Mgr. Liborem Rojarem, advokátem se sídlem Uherský Ostroh, Veselská 710, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem Zlín, tř. Tomáše Bati 21, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2007, č. j. KUZL-67562/2007, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2009, č. j. 57 Ca 87/2008 - 26,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2009, č. j. 57 Ca 87/2008 - 26, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou, podanou k poštovní přepravě dne 10. 11. 2008 a doručenou Krajskému soudu v Brně dne 11. 11. 2008, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2007, č. j. KUZL-67562/2007, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 14. 8. 2007, č. j. OD/62922/07/7798/2007/Neu., jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. d) a písm. l) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a byla mu uložena pokuta ve výši 30 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu jednoho roku.

Krajský soud výše uvedeným usnesením žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako opožděnou odmítl. V odůvodnění tohoto usnesení konstatoval, že napadené rozhodnutí nebylo žalobci řádně doručeno, protože žalovaný toto rozhodnutí vypravil dne 19. 12. 2007 na adresu jeho zástupce, ovšem na obálce nebylo uvedeno, že se jedná o zásilku určenou advokátovi. Toto pochybení zohlednil Krajský soud v Brně v usnesení ze dne 31. 7. 2008, č. j. 57 Ca 35/2008 – 22, kterým odmítl předcházející žalobu žalobce proti předmětnému rozhodnutí žalovaného naopak jako předčasnou s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu vyjádřenou v rozsudku ze dne 22. 10. 2007, č. j. 5 Afs 151/2006 – 72, dostupném na www.nssoud.cz. Krajský soud však v tomto usnesení opomenul skutečnost, že zástupce žalobce převzal napadené rozhodnutí tzv. „krátkou cestou“ dne 30. 4. 2008 v souvislosti s nahlížením do správního spisu u žalovaného, čímž bylo napadené rozhodnutí žalobci řádně doručeno podle § 19 odst. 1 a § 72 odst. 1 správního řádu. Žalobce vycházel při podání žaloby v nyní posuzovaném případě nesprávně z toho, že napadené rozhodnutí mu bylo řádně doručeno prostřednictvím provozovatele poštovních služeb až dne 10. 9. 2008. Lhůta pro podání žaloby podle § 72 odst. 1 s. ř. s. uplynula v projednávané věci dnem 30. 6. 2008, žaloba ovšem byla podána až dne 10. 11. 2008, proto ji krajský soud jako opožděnou odmítl.

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení krajského soudu včas kasační stížnost, ve které namítá, že v daném případě nastala „kuriózní“ situace, kdy mu bylo přes dvojí doručení téhož správního rozhodnutí a dvojí podání správní žaloby v zákonné dvouměsíční lhůtě počítané od obou doručení upřeno právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Bylo proto na místě žalobu věcně projednat, byť měla samosoudkyně krajského soudu na datum řádného doručení předmětného správního rozhodnutí jiný právní názor („nelze vyloučit, že správný“), než jiná samosoudkyně téhož soudu, která usnesením ze dne 31. 7. 2008, č. j. 57 Ca 35/2008 – 22, předcházející žalobu odmítla jako předčasnou. Jelikož se tak nestalo, byl stěžovatel zkrácen na shora uvedeném právu na soudní ochranu. Závěrem stěžovatel podotkl, že právním názorem vyjádřeným v pravomocném usnesení krajského soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 57 Ca 35/2008 – 22, se řídil i žalovaný, o čemž svědčí to, že napadené správní rozhodnutí doručil stěžovateli prostřednictvím pošty dne 10. 9. 2008. Stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se k obsahu kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu je v ní namítán důvod odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z ustanovení § 109 odst. 1, věty první s. ř. s.

Podle § 55 odst. 2 s. ř. s. je soud vázán usnesením, jakmile je vyhlásil, a nevyhlašuje-li se, doručením. Soud však není vázán usnesením, jímž se toliko upravuje vedení řízení. Podle § 55 odst. 5 za použití § 54 odst. 6 s. ř. s. je výrok pravomocného usnesení závazný pro účastníky, osoby zúčastněné na řízení a pro orgány veřejné moci. Z citovaných

ustanovení s. ř. s. vyplývá, že usnesením krajského soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 57 Ca 35/2008 – 22, o odmítnutí žaloby jako předčasné byl krajský soud (stejně jako účastníci řízení) vázán i v nyní projednávané věci. Jelikož proti uvedenému usnesení nebyla podána kasační stížnost, nelze se již v dané věci zabývat tím, zda před právní mocí tohoto usnesení bylo napadené rozhodnutí žalovaného doručeno stěžovateli dne 30. 4. 2008, nýbrž je třeba vycházet z toho, že předmětné rozhodnutí správního orgánu mu bylo řádně doručeno až dne 10. 9. 2008. Podal-li tedy stěžovatel žalobu dne 10. 11. 2008, učinil tak včas ve lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s.

Postup krajského soudu nemůže obstát ani z ústavně právního hlediska, protože podle ustálené judikatury Ústavního soudu (srov. např. nález ze dne 21. 5. 2002, sp. zn. I. ÚS 89/02, publikovaný pod N 60/26 SbNU 135) *„obecné soudy představují orgány veřejné moci (státní orgány) a obecný ústavní limit jejich činnosti proto tvoří zásada, že mohou činit pouze to, co stanoví zákon (čl. 2 odst. 2 Listiny, čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR). Jedním ze základních principů jejich činnosti je proto i její předvídatelnost, neboť je zřejmé, že účastníci řízení před obecnými soudy mají právo očekávat od obecných soudů postup, který je vymezen zákonem a který vyplývá i z okolností konkrétního soudního řízení“*. Jestliže tedy v daném případě krajský soud předcházející žalobu stěžovatele proti předmětnému rozhodnutí žalovaného (podanou u krajského soudu dne 21. 5. 2008) usnesením ze dne 31. 7. 2008, č. j. 57 Ca 35/2008 – 22, odmítl jako předčasnou, a to s odůvodněním, že napadené rozhodnutí správního orgánu nebylo dosud stěžovateli řádně doručeno, přestože ve skutečnosti byla v pořadí první žaloba podána včas ve lhůtě podle § 72 odst. 1 s. ř. s., neboť krajský soud přehlédl skutečnost, že uvedené rozhodnutí mu bylo doručeno dne 30. 4. 2008 v souladu s ustanovením § 19 odst. 1 správního řádu samotným žalovaným, resp. prostřednictvím jeho úředních osob, a jestliže stěžovatel poté, co mu bylo dotyčné správní rozhodnutí opětovně doručeno dne 10. 9. 2008 prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, podal dne 10. 11. 2008 v pořadí druhou žalobu, tak mu nelze přičítat k tíži, že ji podal (na základě chybného právního názoru vyjádřeného ve shora citovaném usnesení krajského soudu) opožděně.

Přijetí opačného názoru by totiž ve svých důsledcích představovalo odepření spravedlnosti (*denegatio iustitiae*) a tedy porušení ústavně zaručeného základního práva stěžovatele na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Byť k pochybení došlo v prvé řadě odmítnutím v pořadí první žaloby jako předčasné, tak nelze nevidět, že úkolem i obecných soudů je podle čl. 4 Ústavy ČR ochrana základních práv a svobod, proto doslovné lpění na splnění procesních podmínek a předpokladů příslušných úkonů (§ 72 odst. 1 a 4 s. ř. s.) nesmí v této posuzované věci ve svém důsledku vést k nadměrnému formalismu a tedy i k vytváření neústavních překážek, bránících v přístupu k soudům (srov. zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2002, sp. zn. I. ÚS 89/02).

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1, část věty první před středníkem s. ř. s.). V něm je tento soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.); žalobou se proto bude zabývat věcně v rozsahu uplatněných žalobních bodů. V novém rozhodnutí krajský soud taktéž rozhodne o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu